

Nr 199.

Av herrar **Näslund** och **Björck**, *angående uppflyttning i lönegrad av trädgårdsmästarbefattningarna vid statens sinnessjukhus och statens anstalt för fallandesjuka.*

Den 27 december 1940 tillkallade statsrådet och chefen för socialdepartementet sakkunniga för att i enlighet med Kungl. Maj:ts beslut av den 13 december samma år i samarbete med 1939 års tjänsteförteckningssakkunniga verkställa en översyn av tjänsteförteckningen i vad denna avsåg statens sinnessjukhus. Den 26 september 1941 utvidgades de sakkunnigas uppdrag att jämväl omfatta statens anstalt för fallandesjuka. Med anledning av det den 18 januari 1943 avlämnade betänkandet och efter inhämtande av yttrande från skilda myndigheter har Kungl. Maj:t i proposition nr 241 av den 16 mars 1945 till samma års riksdag avgivit förslag till beviljandet av vissa anslag till sinnessjukvården, häri inbegripna avlöningar m. m. I det i propositionen framlagda förslaget till avlöningar ha också trädgårdsmästarnas löner vid såväl statens sinnessjukhus som statens anstalt för fallandesjuka upptagits. Under hänvisning dels till de sakkunniga och dels till avgivna yttranden över det föreliggande förslaget har departementschefen föreslagit, att 19 trädgårdsmästartjänster skulle placeras i A 10 och 5 i A 8.

I framställningar, dels till 1936 års lönekommitté av den 2 september 1936, dels till kungl. medicinalstyrelsen av den 29 juni 1939 och dels till Konungen av den 16 mars 1943 har Sveriges sinnessjukhus arbetsledareförbund gjort framställning om att trädgårdsmästarbefattningarna måtte uppflyttas i lönegrad A 14.

Flera tungt vägande skäl tala för att denna framställning bort biträdas av såväl de sakkunniga som Kungl. Maj:t.

Undersöker man först i vilka lönegrader andra inom statsförvaltningen befintliga trädgårdsmästartjänster äro placerade skall man enligt Kungl. Maj:ts kungörelse nr 272 (SFS den 21 juni 1939) finna, att trädgårdsmästarna vid statens järnvägar, statens vattenfallsverk och statens tvångsarbetsanstalt äro placerade i A 12 och högre.

Det är alltså ett flertal tjänster inom statsförvaltningen, som äro placerade i lönegrader liggande 2 till 8 enheter högre än vad som föreslagits för trädgårdsmästarna i sinnessjukvården. Enbart detta förhållande borde ha givit de sakkunniga anledning att närmare undersöka dessa befattningshavares avlöningsförhållanden. Kommer härtill, att dessa tjänster icke varit föremål för några förbättrande regleringar sedan 1923, föreligga ytterligare skäl för ett närmare granskande av denna fråga.

För att kunna bilda sig en uppfattning om kompetensfordringar för och omfattningen av dessa tjänster torde nedanstående sammanställning utgöra en god vägledning.

Kompetensfordringar hos nuvarande anställda.

8—10 års elevpraktik, folkhögskola, kurser i yrkesskolor och tillfälliga yrkeskurser, 2-årig kurs vid med statsmedel understödd trädgårdsskola, 6—8 års tjänst före ordinarie befattning vid sinnessjukhus.

Arbetsförhållanden.

	Underlydande arbetare av 21 uppgifter	Patienter deltagande i arbetet 19 uppgifter	Areal hektar till trädgårdsodling 20 uppgifter	Inkomster på trädgårdsodlingen årligen kr. 18 uppgifter
Medeltal	6 st.	30 st.	30 hektar	36 000 kr.
Högst	13 »	65 »	57 »	60 000 »
Lägst	2 »	10 »	4 »	20 000 »

Av denna sammanställning framgår, dels att trädgårdsmästarnas kompetensfordringar äro relativt höga och dels att de förvalta produktionsobjekt och prydnadsanläggningar av rätt betydande omfattning. Dessa äro givetvis icke enhetliga utan variera mellan olika sinnessjukhus beroende av deras storleksordning.

Trädgårdsmästarna äro således att hänföra till självständiga yrkes- och arbetsledare, och deras befattningar äro i driftsavseende icke att betrakta som någon mellanplacering.

Jämför man trädgårdsmästarnas avlöningsförhållanden hos liknande sjukvårdsinrättningar, lydande under lokala myndigheter, skall man finna följande skiljaktigheter, vilka även bort göra de sakkunniga betänksamma, då de framställde sitt förslag om avlöningsförhållanden reglerande för de här avsedda tjänsterna.

Befattning hos lokal myndighet på H-ort slutlön 8 099

Slutlön i A 10 på H-ort 6 437,

vilket innebär, att den hos den lokala myndigheten anställda trädgårdsmästaren har en slutlön, som ligger 1 662 kronor över den i statens tjänst anställda.

Motsvarande befattning på F-ort slutlön 7 084

Slutlön i A 10 på F-ort 6 028,

vilket innebär att slutlönen här för trädgårdsmästaren i statstjänst ligger 1 056 kronor lägre än den hos den lokala myndigheten anställda trädgårdsmästarens.

Av denna lilla jämförelse mellan befattningar i lokal myndighets tjänst och statstjänst framgår således, att trädgårdsmästare anställda vid sinnessjukhus lydande under lokal myndighet komma upp till väsentligt högre

slutlön än vad fallet är med en trädgårdsmästare i motsvarande statliga tjänster.

Vid bedömandet av anställningsförhållandena och den skäligen avlöningen bör man icke förglömma, att trädgårdsmästarna vid sinnessjukhusen ha den ofta mycket krävande uppgiften att bidra till fullföljandet av den av den medicinska ledningen förordade arbetsterapiens genomförande. Detta måste ställa vissa fordringar på trädgårdsmästaren utöver dem som avse hans uppdrag som arbetsledare. I detta hänseende torde övriga i A 10 placerade tjänster sakna jämförelsegrund och ställa de här avsedda löntagarna i annan grupp, som motiverat deras placering i högre lönegrad än den av de sakkunniga förordade A 10. De ovan framförda synpunkterna och skälen torde motivera förslag om att 19 trädgårdsmästare uppflyttas från lönegrad A 10 till A 14 och att 5 flyttas upp från A 8 till A 12.

Då Kungl. Maj:t enligt beslut av den 29 juni 1945 tillkallat sakkunniga med uppdrag att verkställa revision av avlöningsbestämmelserna för befattningshavare vid den civila och militära statsförvaltningen och det statsunderstödda kommunala skolväsendet, torde möjligheter finnas att lämna dessa sakkunniga i uppdrag att utreda frågan om en förbättrad lönegradsplacering av trädgårdsmästarna vid här berörda sjukvårdsinrättningar.

Med anledning av vad vi sålunda anfört få vi hemställa,

att riksdagen ville besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om uppdrag för 1945 års löneredgeringskommitté att utreda och framlägga förslag om att trädgårdsmästarebefattningarna vid statens sinnessjukhus och statens anstalt för fallandesjuka måtte uppflyttas i samma lönegrader som motsvarande befattningshavare vid de statliga verk vi här omnämnt.

Stockholm den 22 januari 1946.

P. J. Näslund.

John Björck.